

BEREDEN VÄG FÖR HERRAN!

TEXT:

Frans Michael Franzén (1772-1847). Finsk-svensk författare, präst, biskop och akademibibliotekarie.

Franzén studerade i Åbo och tog studenten vid 13 års ålder. Därefter studerade han vidare i Åbo, där han tog en fil. Mag. 1789, och i Uppsala där han 1792 blev docent i vältalighet. 1803 prästvigdes han och 1808 invaldes han i Svenska akademien.

Redan som 11-åring började Franzén skriva dikter, men det var under åren som kyrkoherde i Kumla (1810-1824) som han skrev många av sina mest kända psalmer. 1812 gav han tillsammans med Johan Olof Wallin ut "Prof-Psalmer 1812" som bl.a. innehöll psalmerna *Din spira Jesu, sträckes ut* och *Vad ljus över griften*. Många anser att Franzén lyckats allra bäst med sina ljusa psalmer t.ex. *Jesu lär mig rätt betrakta, Min vilotimma ljuder* och *Din sol går bort, men du blir när* (1814).

Bereden väg för Herran handlar om Jesu intåg i Jerusalem och bygger på berättelserna i Matt. 21:11 ff, Mark. 11:1 ff, Luk. 19:29 ff och Joh. 12:12 ff. Den första versionen av *Bereden väg för Herran*, som Franzén gav ut 1812, möttes av hård kritik. En recensent i Litteratur-Tidningen beskyllde Franzén för att använda sig av billigt effektsökeri och att han lät Guds Ande komma i bakgrunden. I Stockholms-Posten gav Franzén 1817 ut en delvis omarbetad version av psalmen. Då hade han bl.a. lagt till versen *O folk, från Herren viket*.

Musik:

Melodin till *Bereden väg för Herran* är upptecknad av Karl Sporr (1887-1967, violinist, fil kand och upptecknare av folkmusik från i första hand Dalarna) efter Finn Jon Jonsson (1853-1936) Siverberg, Boda i Dalarna. Den publicerades i K-E Forslund: *Med Dalälven från källorna till havet-Boda och Bingsjö 1:7*. 1922. Finn Jon Jonsson sjöng texten *Jerusalem är öde* till denna melodi.

En variant kommer från Värmland och är upptecknad av Gunnar Turesson efter Iwan Schyman, Säffle (Folkliga Koraler/Verbum).

Den melodi, som används i Den svenska psalmboken (Sv. Ps. 103), påträffades första gången i Roslagskulla 1693. Det är en variant på en tysk folkmelodi. I

Riddarholmskyrkan finns denna melodi i en handskriven koralbok från 1694. En variant från Ovikens kyrka från slutet av 1700-talet användes i 1939 års koralbok.

Att sjunga: Kjell Lönnå: *Bereden så väg* (Bok nr 13); svensk psalm nr 103, *En jungfru födde ett barn, Den signade dag* (Jörgen Dicander: Folkliga koraler från Dalarna/Dalarnas fornminnes och hembygdsförbunds skrifter nr 18) och *Välkommen, o Jesu* (Bok nr 8).

Sången finns med pianokomp i Julens önskesångbok, Fazer Musik och i God jul - julsånger på svenska/Air Chrysalis Scandinavia. Ett tvåstämmigt arr. finns i Olle Widestrand: Låt i kör, Isabergs och i Julkörprisma, Gehrman, finns den i körsättning.

BEREDEN VÄG FÖR HERRAN!

(originaldikten)

1. Bereden väg för Herran!
Berg, sjunken! djup, stån opp!
Han kommer, Han, som fjerran
Var sedd af fädrens hopp:
Rättfärdighetens Förste,
Af Davids hus den störste.
Välsignad vare Han,
som kommer i Herrans namn.

2. Strö palmer, bred ut kläder,
Den helga harpan stäm,
Och sjung, der han framträder,
Hans lof, Jerusalem!
Hans makt, som syns så ringa,
Kan död och afgrund tvinga.
Välsignad vare Han,
som kommer i Herrans namn.

3. Gör dina portar vida
För Herrans härlighet.
Se folken kring dig bida,
Att se din salighet.
Kring jordens krets sig gjuter
Det ljus, du blindt förskjuter.
Välsignad vare Han,
som kommer i Herrans namn.

4. En hjälte här anländer,
En Konung, se, o verld!
Som kufvar folk och länder
Med sanning, ej med svärd.
Med kärlek blott Han strider,
Och segrar, när Han lider.
Välsignad vare Han,
som kommer i Herrans namn.

5. Ej på en thron Han stiger;
Men se, i Herrans hus
Sitt välde Han inviger
Med helgelse och ljus.
Hans lof af späda munnar
Blott nåd och frid förkunnar.
Välsignad vare Han, s
om kommer i Herrans namn.

6. Jerusalem är öde,
Dess tempel fallit ner,
Dess prester äro döde,
Dess thron ej uppstår mer.
Med Jesu helga lära
Skall evigt frukter bära.
Välsignad vare Han,
som kommer i Herrans namn.

BEREDEN WÄG FÖR HERRAN!

(1819)

1. Bereden wäg för Herran!
Berg, sjunken! Djup, stån opp!
Han kommer, han, som fjerran
War sedd af Fädrens hopp:
Rättfärdighetens förste,
Af Davids hus den störste.
Wälsignad ware han,
Som kom i Herrans namn!

2. Guds folk! För dig han träder,
En Ewig Konung opp.
Strö palmer, bred ut kläder,
Sjung ditt uppfyllda hopp.
Guds löften äro sanna;
Nu ropa: Hosinna!
Wälsignad ware han,
Som kom i Herrans namn!

3. Gör dina portar wida
För Herrans härlighet.
Se, folken kring dig bida
Att se din salighet.
Kring jordens länder alla
Skall denna lofsång skalla:
Wälsignad ware han,
Som kom i Herrans namn!

4. Ej kommer han med härar
Och ej med ståt och prakt;
Dock ondskan han förfärrar
I all dess stolta magt.
Med Andans swärd han strider,
Och segrar, när han lider.
Wälsignad ware han,
Som kom i Herrans namn!

5. O folk, från Herran wicket
I syndig lust och flärd!
Gif akt! Det helga riket
Ej är af denna werld;
Ej af dess wisa funnet,
Ej af dess hjeltar wunnet;
Wälsignad ware han,
Som kom i Herrans namn!

6. Den thron, som han bestiger,
Är i hans Faders hus;
Det välde han inwiger,
Är kärlek blott och ljus.
Hans lof af späda munnar
Blott nåd och frid förkunnar.
Wälsignad ware han,
Som kom i Herrans namn!

7. Jerusalem är öde;
Dess tempel fallit ner,
Dess prester äro döde,
Dess spira är ej mer;
Men Christi rike warar
Och sig alltmer förklarar.
Wälsignad ware han,
Som kom i Herrans namn!

Bereden väg för Herran!

Frans Michael Franzén (17172 - 1847)

Svensk folklig koral från Boda i Dalarna

1. Be - re - den väg för Her - ran! Berg, sjun ken! Djup, stån
 2. Guds folk! för dig han trä - der, En e - wig Ko - nung
 3. Gör di - na por - tar wi - da För Her rans här - lig -

opp! Han kom - mer, han som fjer - ran War sedd av Fäd - rens
 opp. Strö pal - mer, bred ut klä - der, Sjung ditt upp - fyll - da
 het. Se, fol - ken kring dig bi - da Att nå din sa - lig -

9
 hopp. Rätt - fär - dig - he - tens förs - te, Af Da - vids hus den
 hopp. Guds löf - ten ä - ro san - na; Nu ro - pa: Ho - si -
 het. Kring jor - dends län - der al - la Skall den - na lof - sång

stör - te. Wäl - sig - nad wa - re han Som kom i Her - rans
 - an - na! Wäl - sig - nad wa - re han Som kom i Her - rans
 skal - la: Wäl - sig - nad wa - re han, Som kom i Her - rans

17
 namn!
 namn!
 namn!

Bereden väg för Herran!

Frans Michael Franzén (17172 - 1847)

Svensk folklig koral från Boda i Dalarna

1. Be - re - den vä g för Her - ran! Berg, sjun ken! Djup, stån
 2. Guds folk! för dig han trä - der, En e - wig Ko - nung
 3. Gör di - na por - tar wi - da För Her rans här - lig -

opp! Han kom - mer, han som fjer - ran War sedd av Fäd - rens
 opp. Strö pal - mer, bred ut klä - der, Sjung ditt upp - fyll - da
 het. Se, fol - ken kring dig bi - da Att nå din sa - lig -

9
 hopp. Rätt - fär - dig - he - tens förs - te, Af Da - vids hus den
 hopp. Guds löf - ten ä - ro san - na; Nu ro - pa: Ho - si -
 het. Kring jor - dends län - der al - la Skall den - na lof - sång

störs - te. Wäl - sig - nad wa - re han Som kom i Her - rans
 - an - na! Wäl - sig - nad wa - re han Som kom i Her - rans
 skal - la: Wäl - sig - nad wa - re han, Som kom i Her - rans

17
 namn!
 namn!
 namn!